

การถอดบทเรียนจากสถานการณ์เหตุเพลิงไหม้โรงแรมแกรนด์ ไดม่อน ซิตี้ กรุงเทพมหานคร
จังหวัดบ่อนเตี้ยเมียนเจีย ราชอาณาจักรกัมพูชา

ที่มา

จังหวัดสระแก้วมีอำเภอชายแดนที่อยู่ติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา จำนวน ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภออรัญประเทศ คลองหาด ตาพระยา และโคกสูง และมีจุดผ่านแดน ๔ จุด ประกอบด้วยจุดผ่านแดนถาวร ๒ แห่ง ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จุดผ่านแดนถาวรบ้านเขาหิน อำเภอคลองหาด และจุดผ่อนปรนการค้า ๒ แห่ง ได้แก่ จุดผ่อนปรนการค้าบ้านหนองปรือ อำเภออรัญประเทศ และจุดผ่อนปรนการค้าบ้านตาพระยา อำเภอตาพระยา ซึ่งที่ผ่านมามีจังหวัดสระแก้วได้เชื่อมความสัมพันธ์กับราชอาณาจักรกัมพูชาในจังหวัดพระตะบอง บ่อนเตี้ยเมียนเจีย และเสียมราฐ โดยมีการทำบันทึกความเข้าใจ (MoU) ร่วมกัน เพื่อประสานความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข และสร้างความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองประเทศ

เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้โรงแรมแกรนด์ ไดม่อน ซิตี้ กรุงเทพมหานคร จังหวัดบ่อนเตี้ยเมียนเจีย ราชอาณาจักรกัมพูชา ตรงข้ามจุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นเหตุให้อาคารและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ซึ่งตั้งอยู่บนถนนสายหลักในการขนส่งสินค้าได้รับความเสียหายอย่างหนัก รถบรรทุกสินค้าไม่สามารถสัญจรผ่านเข้า - ออก พื้นที่ดังกล่าวได้ รวมถึงประชาชนบางส่วนได้รับผลกระทบจากเหตุเพลิงไหม้ดังกล่าว จังหวัดสระแก้ว โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้วได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสระแก้ว ที่ทำการปกครองจังหวัดสระแก้ว สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น บูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งในประเทศและระหว่างประเทศในการเดินทางเข้าไปช่วยเหลือประชาชนชาวไทยผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ ณ โรงแรมแกรนด์ ไดม่อน ซิตี้ จังหวัดบ่อนเตี้ยเมียนเจีย และพานำส่งโรงพยาบาลในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นการดำเนินการตามบันทึก MoU ด้านสาธารณสุขที่ร่วมกันของทั้งสองประเทศ คือ การอนุญาตให้ยานพาหนะประเภทรถพยาบาลหรือรถสำหรับส่งต่อผู้ป่วยของทั้งสองประเทศ ที่ได้รับการเห็นชอบและประสานงานจากศูนย์ส่งต่อผู้ป่วยระหว่างประเทศ (ศูนย์ส่งต่ออรัญประเทศ-ศูนย์ส่งต่อปอยเปต) สามารถสัญจรข้ามแดนเข้ามาในหรือออกจากดินแดนของภาคีสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ภายใต้เงื่อนไขเกี่ยวกับการถือหนังสือเดินทาง (Passport) หรือบัตรผ่านแดน (Border Pass) ยกเว้นกรณีฉุกเฉินเร่งด่วนให้ศูนย์ส่งต่อผู้ป่วยระหว่างประเทศทำหน้าที่รับรองให้ผู้ป่วยก่อนแล้วส่งหลักฐานในภายหลัง จากกลไกความร่วมมือจาก MoU ดังกล่าว ทำให้จังหวัดสระแก้วดำเนินการรักษาเยียวยาผู้ประสบเหตุได้ทันเวลาที่

ในขณะเดียวกัน ในด้านการขนส่งสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากเหตุเพลิงไหม้ จังหวัดสระแก้วได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายไทยและกัมพูชาถึงแนวทางในการเดินทางและขนส่งสินค้าข้ามแดน โดยมี การอนุญาตให้เฉพาะรถยนต์ส่วนบุคคลผ่านเข้า - ออก บริเวณจุดผ่านแดนดังกล่าว ส่วนรถบรรทุกสินค้าขนาดใหญ่ให้ใช้เส้นทางจุดผ่านแดนบ้านหนองเอี่ยน - สติงบท ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ แต่เนื่องจากบริเวณจุดผ่านแดนบ้านหนองเอี่ยน - สติงบท อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างอาคารด่านศุลกากรจึงไม่มีอาคารสำนักงานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน จังหวัดสระแก้วจึงได้จัดหาตู้คอนเทนเนอร์ เพื่อใช้เป็นอาคารสำนักงาน พร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖

จากการขับเคลื่อนงานทั้งในระดับพื้นที่และระหว่างประเทศและการบริหารสถานการณ์ในสภาวะไม่ปกติของจังหวัดสระแก้ว สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ ซึ่งคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาพื้นที่และส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่มั่นคงและมีความสุขยิ่งขึ้นตามแนวคิด

“Change for Good” รวมทั้งขับเคลื่อนอยู่บนหลักการ “กลไก ๓ ๕ ๗” ที่มีความร่วมมือตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น จังหวัด และประเทศ ผ่านกลไกการทำงานในมิติต่างๆ ทั้งในแนวราบและแนวดิ่งนับตั้งแต่การประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การวางแผนร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ไปจนถึงการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน กับภาคีเครือข่ายที่บูรณาการการทำงานร่วมกันในพื้นที่ เช่น ภาครัฐ สื่อมวลชน ประชาชน เป็นต้น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

จากสถานการณ์เหตุเพลิงไหม้ดังกล่าวสามารถนำมาถอดปัจจัยแห่งความสำเร็จได้ดังนี้

๑. ปัจจัยภายใน

- ผู้นำมีการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้วมี วิสัยทัศน์และการคิดเชิงกลยุทธ์ที่เตรียมพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงจากการทำ MoU ร่วมกันกับกัมพูชา ซึ่งเป็น เครื่องมือสำคัญที่ทำให้จังหวัดสระแก้วสามารถนำรถพยาบาลเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบเหตุได้สำเร็จ นอกจากนี้ ยัง ขับเคลื่อนด้านการบริหารจัดการจุดผ่านแดนบ้านหนองเอี่ยน – สตึงบอ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างให้สามารถ รองรับรถขนส่งสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากเหตุเพลิงไหม้ได้

- มีการทำงานเป็นทีม (Teamwork) โดยจังหวัดสระแก้วมีกลไกการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ภายใต้อาณัติกรมการศุลกากรชายแดนไทยด้านกัมพูชา จังหวัดสระแก้ว ที่มีบทบาทขับเคลื่อนด้านชายแดน เช่น การจัดประชุมหารือระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้วและผู้ว่าราชการจังหวัดบ็อนเตียย์เมียนเจีย การบริหารจัดการ จุดผ่านแดนบ้านหนองเอี่ยน – สตึงบอ เป็นต้น

- ยึดประชาชนเป็นที่ตั้ง (Citizen-centric thinking) จังหวัดสระแก้วภายใต้การนำของผู้ว่าราชการ จังหวัดสระแก้วได้ยึดประชาชนในพื้นที่เป็นที่ตั้งในการขับเคลื่อนการทำงานด้านชายแดน จึงสามารถบริหาร สถานการณ์ได้ในภาวะวิกฤต

๒. ปัจจัยภายนอก

- ความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (Collaboration) จังหวัดสระแก้วมีภาคีเครือข่าย ที่เข้มแข็งในการทำงานร่วมกัน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จึงทำให้การแก้ไขปัญหาประสบความสำเร็จ

- ความร่วมมือระหว่างประเทศ (International Cooperation) ด้วยความสัมพันธ์อันดีกับประเทศ เพื่อนบ้านและการร่วมลงนามความร่วมมือในด้านต่าง ๆ จึงทำให้จังหวัดสระแก้วสามารถติดต่อประสานงาน กับจังหวัดบ็อนเตียย์เมียนเจียเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ได้โดยสำเร็จ